

GESPREK INTERVIEW

Catja Edens

EERSTE PRIJS UTRECHT
PRIZE UTRECHT

JAN BOCHMANN

DR 128
EXTRA+ORDINARY

Wie ben je?

‘Jan Bochmann, ik ben afkomstig uit voormalig Oost-Duitsland en heb samen met Jan Dittmar een bureau in Amsterdam. Voor mijn European-inzending heb ik veel samengewerkt en overleg gevoerd met mijn compagnon.’

Wat is je eerste herinnering aan architectuur?

‘In voormalig Oost-Duitsland bestond het vak van architect eigenlijk niet. Ik was omringd door oninteressante gebouwen, ontworpen door ambtenaren. Toch fascineerde ruimtelijkheid mij al vroeg. Zo had ik als kind een aquarium dat ik zelf had ingericht en kon ik uren kijken naar de driedimensionale bewegingen van de vissen in hun omgeving.’

Wat is je favoriete plek of gebouw?

‘Het gebouw van Kollhoff op Java-eiland in Amsterdam. Ik kan er naar blijven kijken: een heel groot gebouw dat met veel ambachtelijke discipline is gerealiseerd en op allerlei manieren reageert op zijn omgeving.’

Wie zijn je grote voorbeelden?

‘Hans Kollhoff en ook Felix Claus en Kees Kaan, voor wie ik zelf gewerkt heb. Zij zijn in staat om op zeer gedisciplineerde wijze tijdloze gebouwen te ontwerpen met de middelen van nu.’

Waarom heb je voor deze Europeanlocatie gekozen?

‘Mijn compagnon en ik hebben een passie voor woningbouw en zouden graag samenwerken met grote corporaties zoals het Utrechtse Mitros. Deze opgave heeft een urgentie die exemplarisch is voor veel plekken in Nederland.’

Hoe ben je begonnen aan het ontwerp?

‘We hebben de stukken geïnventariseerd, zijn op de locatie gaan kijken en hebben een stedenbouwkundige maquette gemaakt, 1:2.000, om gevoel te krijgen voor de schaal van de hele wijk en de verschillende elementen. Ons ontwerp is een symbiose van oud en nieuw. Ik heb mij al vaker verbaasd over de sloopdrift in Nederland. Je hoeft helemaal niet zo veel te slopen. Zelf probeer ik ook alleen maar dingen aan te schaffen die ik niet na een halfjaar al weer moet weggooien.’

Wat moet er gebeuren in de architectuur en stedenbouw van dit moment?

‘Het is belangrijk dat we doordrongen raken van de langzame evolutie van de stad en doorwerken met wat er is, zodat de stad zich gestaag kan ontwikkelen.’

Aan wat voor opdracht zou je graag nog meer willen werken?

‘Een openbaar gebouw, liefst voor een opdrachtgever met geld die ambacht weet te waarderen.’

Hoe ziet de toekomst eruit?

‘Het is fantastisch dat ik aan de slag kan met deze opdracht. Het biedt ons bureau de kans om ons concept te toetsen aan de realiteit en te werken aan een oplossing voor een dringend ruimtelijk probleem. In de toekomst zouden we graag meer van dit soort projecten doen.’

Who are you?

“Jan Bochmann, I come from former East Germany and have an office in Amsterdam, together with Jan Dittmar. For my European entry, I worked a lot with my associate, consulting him frequently.”

What is your first memory of architecture?

“In former East Germany the profession of architect didn’t really exist. I was surrounded by uninteresting buildings designed by civil servants. And yet the concept of space had fascinated me from an early age. As a child, I had an aquarium that I designed myself and I would gaze for hours at the three-dimensional movements of the fish in their surroundings.”

What is your favourite place or building?

“The building by Kollhoff on Java-eiland in Amsterdam. I can stare at it for hours: a huge building created with great traditional discipline and which responds to its environment in all kinds of ways.”

Who are your greatest examples?

“Hans Kollhoff and also Felix Claus and Kees Kaan, for whom I used to work. They are capable of designing timeless buildings in a very disciplined way, with the materials of today.”

Why did you choose this European site?

“My associate and I have a passion for housing development and would like to work together with large corporations such as Mitros of Utrecht. This assignment has an urgency that is typical of many places in the Netherlands.”

How did you start the design process?

“We made an inventory of the items, went to look at the site and made an urban planning model, 1:2,000, in order to get a feeling for the scale of the entire district and the various elements. Our design is a symbiosis of old and new. I have often been surprised at the eagerness to demolish in the Netherlands. You don’t need to demolish so much. Personally, I try to acquire only things that I won’t need to throw away again in six months’ time.”

What needs to happen in architecture and urban planning at this moment in time?

“It’s important that we become immersed in the slow evolution of the town and continue to work

on what already exists, so that the town can steadily develop.”

What type of further assignment would you like to work on?

“A public building, preferably for a client with money who appreciates traditional skills.”

And what about the future?

“It’s fantastic that I can actually start working on this assignment. It offers our office an opportunity of testing our concept against reality and working on a solution for an urgent spatial problem. In the future, we would like to do more of this type of project.”

EERSTE
PRIJSDR 128
EXTRA+ORDINARY

Jan Bochmann, DE 1972

Planbeschrijving

In deze inzending is gekozen voor een behoedzame interventie – en dus niet voor het afbreken van gebouwen en het negeren van de oorspronkelijke stedenbouwkundige opzet. De ingreep richt zich op de ontbrekende schakel in de relatie tussen de gebouwen en de openbare ruimte. In het noordelijke plangebied wordt aan de woongebouwen een vier meter brede uitbreiding toegevoegd. Dit maakt een grondige verbouwing van de appartementen mogelijk, alsmede een aantrekkelijker straatprofiel. Er komen nieuwe benedenwoningen met privé-tuinen. Van de ruimte tussen de bebouwing wordt een groot deel geprivatiseerd. In het zuidelijke plangebied beperkt de ingreep zich tot uitbreidingen van de begane grond.

Juryoordeel

Over de eersteprisijswinnaar voor de Europeanlocatie in Utrecht was de jury het snel eens. Met hun inzending *EXTRA+ORDINARY* – die ook opvalt door de zorgvuldige presentatie – slagen de ontwerpers erin om met heldere, overzichtelijke ingrepen een grote kwaliteitssprong te bewerkstelligen. Een extra zone die wordt toegevoegd aan de bestaande woongebouwen maakt aantrekkelijke appartementen mogelijk, waarmee bewoners van Kanaleneiland die toe zijn aan een volgende stap in hun ‘woon-carrière’ voor de wijk kunnen worden behouden. De keerzijde is dat de vernieuwde woningen voor het merendeel van de huidige bewoners te duur zullen zijn. Voor hen zal elders in de wijk onderdak moeten worden gevonden. Ook de buitenruimte gaat er met dit ontwerp flink op vooruit. Er worden duidelijker profielen geïntroduceerd en een nieuwe ordening van het openbare en private territorium zal zorgen voor een betere beheersbaarheid.

Plan Description

The entry opts for a cautious intervention – and therefore not for pulling down buildings and ignoring the original urban design. The intervention concentrates on the missing link in the relationship between the buildings and the public space. In the northern part of the intervention area a four-metre wide extension is added to the residential blocks. This makes a thorough refurbishment of the apartments possible, as well as creating a more appealing street profile. New ground-floor apartments with private gardens are added. A large part of the space between the buildings is privatised. In the southern part of the intervention area the intervention is confined to the extension of the ground floor.

Jury Assessment

The jury was quick to reach agreement as regards the prize-winner for the European site in Utrecht. With their entry *EXTRA+ORDINARY* – which is also striking because of its meticulous presentation – with its clean, well-organised interventions the designers succeed in effecting a great quality leap. An extra zone that is added to the existing residential blocks creates attractive apartments, whereby residents of Kanaleneiland wishing to climb the housing ladder can remain in the district. On the other hand the renovated housing will be too expensive for the greater part of the present residents. Alternative accommodation will have to be found for them elsewhere in the area. This design also considerably improves the external space. Clearer profiles are introduced and the new organisation of the public and private domain will improve manageability.

WINNER

DR 128
EXTRA+ORDINARY

